

ΚΕΙΜΕΝΟ
ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
editor@designmag.gr

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Κορωπί, λίγα χιλιόμετρα έξω από την Αθήνα. Από μικρό παιδί είχε ένα ενδιαφέρον για τις τέχνες αλλά και μια ιδιαίτερη σχέση με τα αντικείμενα και γενικά τον υλικό πολιτισμό. Στο Γυμνάσιο είχε ανακαλύψει ένα σαμπουάν του οποίου λάτρευε το γυάλινο

μπουκάλι, το έβαζε και το έβγαζε από τη χάρτινη θήκη του και το μελετούσε με τις ώρες. Ούτε το είχε συνηθειτοποιήσει αλλά και ούτε θα τολμούσε να εκφράσει αυτή την δυνατή έλξη που ένοιωθε για μια συσκευασία...

Γιάννης Γκίκας

47

Στο οικογενειακό αλλά και στο ευρύτερο περιβάλλον του δεν υπήρχε καμία παιδεία σε θέματα βιομηχανικού σχεδίου, αλλά ούτε και σε θέματα αρχιτεκτονικής. Μεγάλωσε σε μια πόλη που τη χαρακτηρίζει πολύ άσχημη αλλά, σπεύδει να προσθέσει «για να μη λέω μόνο τα αρνητικά, και σε μια γειτονιά με πολύ ζεστές και δυνατές ανθρώπινες σχέσεις».

Πότε σας τράβηξε την προσοχή ο χώρος του επίπλου; Θα σας φανεί ίσως αστείο αλλά η πρώτη φορά που θυμάμαι να πρόσεξα και να εντυπωσιάστηκα από έπιπλα, πολύ διαφορετικά από αυτά που είχα δει μέχρι τότε, ήταν το 1986 στην ταινία 9 1/2 εβδομάδες. Εκεί είδα τις καρέκλες του Mackintosh και του Le corbusier και έμεινα με το στόμα ανοικτό. Άρχισα να κάνω τις δικές μου προσπάθειες και να σχεδιάζω καρέκλες, που βέβαια έμειναν στα σκίτσα. Κάποια στιγμή ξόδεψα όλες τις οικονομίες μου και έφτιαξα μία από αυτές σε έναν πολύ καλό τεχνίτη. Μη με ρωτήσετε για το αποτέλεσμα... Έπειτα, ως μανιώδης καπνιστής άρχισα να σχεδιάζω τασάκια (με πολλά πόδια μάλλον επηρεασμένος από τον Starck), να φτιάχνω τα μοντέλα με πηλό και διάφορα άλλα υλικά τα οποία έψηνα στο φούρνο του σπιτιού μου (εκείνη την περίοδο στο φούρνο έψηνα βασικά τασάκια και όχι φαγητό) και μετά τα χύτευα σε αλουμίνιο. Όλο αυτό δεν έβγαλε πουθενά και το αδιέξοδο που αντιμετώπιζα με έκανε να τα παρατήσω. Έτσι σταμάτησα για μερικά χρόνια να σχεδιάζω χωρίς όμως ποτέ να σταματήσω να σκέφτομαι και να αγαπώ το βιομηχανικό σχέδιο. Κάπου εκεί μπήκε στη ζωή μου το διαδίκτυο. Άρχισα να βλέπω design σερφάροντας και στην ουσία να αυτό-εκπαιδευομαι, να μαθαίνω σχεδιαστές, εταιρείες κτλ. Παράλληλα άρχισα να μαθαίνω Rhino για να σχεδιάζω τρισδιάστα-

47. Μπάτς κρέατος *Joistic* (2005-06)
48-49. Σκαμπό *Monarch* (2009)

48

49

50. Επιτραπέζιο φωτιστικό *Parasite* (2011)

51. Κεραμικά *Peel bottles* (2005-07)

52-53. Επιδαπέδια κρεμάστρα *Game of trust* (2010-11)

τα τις ιδέες μου και αφού είχα λύσει βασικά βιοποριστικά προβλήματα, αποφάσισα να κάνω σπουδές, βέβαια στην Ελλάδα.

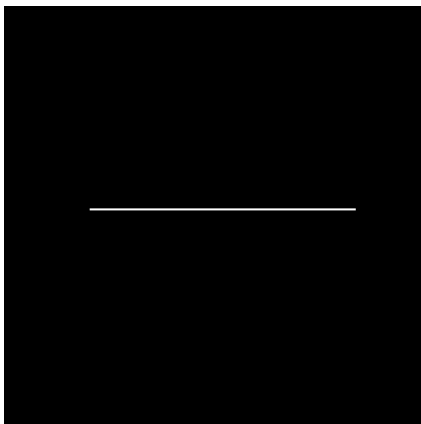
Σπουδάσατε πληροφορική. Πώς φτάσατε μέχρι εκεί; Στην Πληροφορική έφτασα μέσα από τη γνωστή οδό των πανελλαδικών εξετάσεων. Έπρεπε να επιλέξω κάποια σχολή ως πρώτη, όταν συμπλήρωνα το μηχανογραφικό μου δελτίο. Δεν με ενδιέφερε ιδιαίτερα καμία από τις σχολές της δέσμης μου. Είχα ακολουθήσει την τέταρτη δέσμη με τις οικονομικές σχολές. Η αρχιτεκτονική που από τότε είχε αρχίσει να με ενδιαφέρει, ήταν στην πρώτη δέσμη την οποία είχα απορρίψει εξαιτίας της φυσικής με την οποία δεν είχα καμία επαφή και πίστευα ότι θα σήμαινε τη βέβαιη αποτυχία μου στις εξετάσεις. Η πληροφορική λοιπόν φάνταζε πολύ γοητευτική, γιατί ήταν κάτι καινούριο τότε και γιατί πρακτικά δεν ήξερα πιο ήταν το αντικείμενο της. Η αλήθεια είναι βέβαια ότι, δεδομένων των επιλογών που είχα, ποτέ δεν το μετάνιωσα.

Θεωρείτε ότι η συγκεκριμένη κατεύθυνση σπουδών σας έχει προσφέρει κάποιο εφόδιο στη λειτουργία σας ως designer; Την πληροφορική ως εργαλείο την χρησιμοποιώ εκτενώς στο design. Χωρίς αυτά τα εργαλεία π.χ τα προγράμματα τρισδιάστατου σχεδιασμού και φωτορεαλιστικής απεικόνισης, τα πράγματα θα ήταν πολύ πιο δύσκολα για μένα γιατί με το σκίτσο δεν τα πάω καθόλου καλά. Επίσης οι γνώσεις πληροφορικής σε άλλους τομείς, όπως η δημιουργία ιστοσελίδων, μου έδωσαν μια ανεξαρτησία. Έτσι στην αρχή μπόρεσα να σχεδιάσω, να παρουσιάσω τα σχέδιά μου μέσα από renderings και να φτιάξω μόνος μου ένα δικτυακό τόπο να δείξω τη δουλειά μου, χωρίς να χρειαστεί να αναθέσω σε κάποιον άλλο, γεγονός που θα είχε κόστος.

Όταν σας ρωτούν "τι δουλειά κάνετε" πώς απαντάτε; Μέχρι αρκετά πρόσφατα απαντούσα πως είμαι εκπαιδευτικός, γεγονός που είναι αλήθεια μια και η μόνιμη δουλειά

μου, αυτή από την οποία βιοπορίζομαι, είναι η διδασκαλία πληροφορικής στη μέση εκπαίδευση. Μέχρι πρόσφατα επίσης δυσκολευόμουν να πω ότι είμαι βιομηχανικός σχεδιαστής θεωρώντας ότι για να είσαι δεν αρκεί να σχεδιάζεις, αλλά και να παράγεις. Τώρα τελευταία απαντώ πως ασχολούμαι με διάφορα πράγματα συμπεριλαμβάνοντας τη διδασκαλία, το βιομηχανικό σχεδιασμό άλλα και άλλα πράγματα που κάνω επαγγελματικά π.χ το tour leading. Έχοντας πια κάποια λίγα σχέδιά μου σε παραγωγή αισθάνομαι ότι μπορώ να λέω ότι είμαι και σχεδιαστής.

Έχετε μια αίσθηση για το πόσο είναι οι Έλληνες που επιβιώνουν επαγγελματικά έχοντας το βιομηχανικό σχεδιασμό ως αποκλειστικό τους αντικείμενο; Στην Ελλάδα, από όσο γνωρίζω, κανείς δεν επιβιώνει επαγγελματικά αποκλειστικά από το βιομηχανικό σχέδιο, χωρίς να χρειαστεί να διδάξει ή να κάνει σχεδιασμό εσωτερικών χώρων ή οτιδήποτε άλλο. Ίσως μόνο ο Ανδρέας Βαρώ-

Οι σύγχρονοι Έλληνες φαίνεται να αγαπούν πολύ την πολυτέλεια, και φαίνεται να έχουν και μια αγωνία να την κραυγάσουν.

52

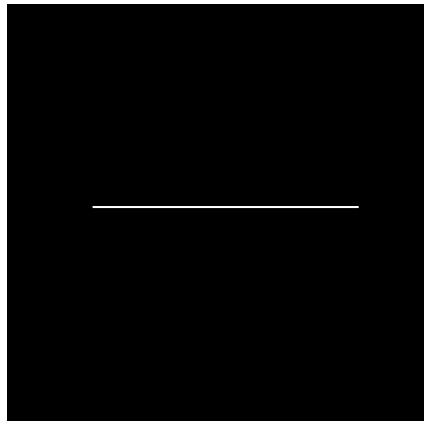

53

51

Για πάρα πολλά χρόνια η Ελληνική παραγωγή βασιζόταν κυρίως στην αντιγραφή, πρακτική η οποία συνεχίζεται.

τσος, νομίζω ότι τον έχω ακούσει μια φορά να το λέει. Επίσης δε γνωρίζω σχεδιαστή που να έχει design studio όπως αυτά, ξένων συναδέλφων, που βλέπουμε στα περιοδικά ή στο δίκτυο με μια μεγάλη βιβλιοθήκη γεμάτη με design βιβλιογραφία στο φόντο και με πρωτότυπα, μακέτες, προσχέδια και άλλα παρόμοια ολόγυρα και με γραφεία λίγο πιο πέρα με νεαρά παιδιά προσηλωμένα μπροστά στις Mac οθόνες τους. Μπορεί όμως να υπάρχουν και απλά να μην το ξέρω...

Η εικόνα που προβάλλεται για το design από τα ελληνικά ΜΜΕ είναι αυτή της πολυτέλειας. Η δική σας δουλειά, πόσο κοντά βρίσκεται σε αυτήν την εικόνα; Ναι, η αλήθεια είναι ότι οι σύγχρονοι Έλληνες φαίνεται να αγαπούν πολύ την πολυτέλεια, και φαίνεται να έχουν και μια αγωνία να την κραυγάσουν. Μια ματιά στα interiors των καφέ και μόνο αρκεί για να το δει κανείς αυτό. Νομίζω ότι η δουλειά μου δεν είναι προς αυτή την κατεύθυνση. Βέβαια με ενδιαφέρει πολύ η ποιότητα των υλικών και η ποιότητα στην κατασκευή και την επεξεργασία τους. Αυτό συνήθως έχει μια αρνητική επίπτωση στο κόστος. Κάτω από τις παρούσες συνθήκες, όπως αυτές διαμορφώνονται στην Ελλάδα και στον κόσμο, σκέφτομαι ότι ίσως τελικά και αυτή η προσέγγιση είναι πολυτελής και ίσως θα έπρεπε να την αλλάξω...

Πώς ορίζετε αισθητικά το έργο σας, εσείς ο ίδιος; Από πού προέρχονται οι επιρροές σας; Προτιμώ να αποφύγω να ορίσω αισθητικά αυτό που κάνω αφενός γιατί είναι εξαιρετικά δύσκολο να δίνεις ορισμούς και λέω να αποφύγω τις κακοτοπιές και αφετέρου γιατί δεν θα ήθελα να εγκλωβιστώ σε κάποιον ορισμό. Δεν είμαι καθόλου σίγουρος πως αύριο θα αντιλαμβάνομαι τα πράγματα όπως σήμερα, άλλωστε μέχρι στιγμής έχω αναθεωρήσει πολλά από το παρελθόν. Σε γενικές γραμμές, θα έλεγα ότι μου αρέσουν πολύ οι Ιάπωνες και οι Σκανδιναβοί σχεδιαστές.

Πόσο εύκολο είναι για κάποιον που ξεκινά απ' την Ελλάδα να βγει με τη δουλειά του εκτός συνόρων; Τα πράγματα είναι αρκετά δύσκολα. Οι λόγοι πολλοί. Όπως σε κάθε επάγγελμα, έτσι και στο βιομηχανικό σχέδιο, υπάρχει μια ολόκληρη οργανωμένη πορεία μέσα από την οποία ένας νέος γίνεται σχεδιαστής και ανάλογα με τις δυνατότητες του, την ικανότητα του και τις επιλογές του διαμορφώνει την καριέρα του. Ξεκινά με σπουδές, στα πλαίσια των οποίων ένα σοβαρό εκπαιδευτικό ίδρυμα υποστηρίζει τη συμμετοχή του σε εκθέσεις, δείχνοντας τη δουλειά του. Ίσως συνεχίσει σε μεταπτυχιακές σπουδές, όπου του δίνονται επίσης ευκαιρίες να μπει στον επαγγελματικό κόσμο μέσα από projects για εταιρείες ή internship σε κάποιο design studio, πάλι με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού ιδρύματος. Η χώρα στην

οποία δραστηριοποιείται μέσω του ανάλογου οργανισμού προώθησης του Βιομηχανικού σχεδίου του δίνει τη δυνατότητα, ως νέος σχεδιαστής, να αναπτύξει πρωτότυπα, να συμμετάσχει σε εκθέσεις, με ολόκληρο ή μέρος του κόστους πληρωμένο. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, αποκτά εμπειρία, γνωριμίες, γίνεται μέρος μιας σχεδιαστικής κοινότητας και μέσα από την full-time απασχόληση με το αντικείμενο, ωριμάζει σαν σχεδιαστής. Ώριμος πια, αν το επιθυμεί μπορεί να επιδιώξει μια ανεξάρτητη καριέρα, αν όχι να συνεχίσει να υπηρετεί το επάγγελμά του από τη θέση του στην εταιρεία που εργάζεται. Στην Ελλάδα όσα προανέφερα απουσιάζουν. Ο σχεδιαστής είναι μόνος του και πρέπει για να παλέψει σκληρά να κάνει την παρουσία του αισθητή. Χωρίς εμπειρία, και πως να την αποκτήσει άλλωστε, πρέπει να ανταγωνιστεί τους συναδέλφους του από τις χώρες με αναπτυγμένο design industry. Ευτυχώς υπάρχει το διαδίκτυο, το οποίο βοηθά σημαντικά χωρίς όμως να λύνει όλα τα προβλήματα.

Η κατάσταση στην εδώ αγορά, πώς ορίζεται; Για πάρα πολλά χρόνια η Ελληνική παραγωγή βασιζόταν κυρίως στην αντιγραφή, πρακτική η οποία συνεχίζεται. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μια μικρή αγορά με ακόμα μικρότερη παραγωγή, κάνει τη θέση του βιομηχανικού σχεδιαστή δυσχερή. Όμως στις μέρες μας έχει αρχίσει να γίνεται αντιληπτό, ότι κανείς δεν μπορεί να ανταγωνιστεί τους Κινέζους στην αντιγραφή, ούτε ως προς το κόστος ούτε ως προς την ταχύτητα. Ίσως το γεγονός αυτό αλλάξει τα πράγματα, και οι Έλληνες επιχειρηματίες συνειδητοποιήσουν ότι μέλλον θα έχουν μόνο προσφέροντας πρωτότυπο προϊόν, το οποίο θα πρέπει να προορίζεται τόσο για την εγχώρια αγορά όσο και για εκείνη του εξωτερικού. Αυτό θα αλλάξει και τη θέση του βιομηχανικού σχεδιαστή στην ελληνική πραγματικότητα.

Τι είναι αυτό που σας κρατάει και δεν φεύγετε στο εξωτερικό; Δεν διανύω πια την πρώτη μου νεότητα και όσο περνά ο καιρός το όνειρο μιας καριέρας έχει χαμηλότερη προτεραιότητα στη ζωή μου. Το σίγουρο είναι όμως, ότι αν ξεκινούσα τώρα και με δεδομένη την κατάσταση της χώρας, θα μετανάστευα.

Αναπόφευκτα, με αυτά που μου λέτε οφέλω να ρωτήσω ποια θα ήταν η ιδεατή κατάσταση για την καριέρα σας πέντε χρόνια από σήμερα; Αυτό το οποίο ονειρεύομαι, είναι να βελτιώσω το επίπεδο της δουλειάς μου και να καταφέρω να συνεργαστώ με εταιρείες των οποίων το προφίλ, τα προϊόντα, η ποιότητα κατασκευής κ.λ. με ικανοποιούν.

www.yiannisghikas.com